

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedés.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Nők a közpályákon.

Lapunk legutóbbi számában megszívlelésre méltó felhívást és komoly érvelésű cikk keretében okos buzdítást olvastak a szülők, akiknek mindig az a legfőbb gondjuk, miként biztosíthatják a legjobban gyermekeik jövőjét, hogy ha nem lesz már a melengető, családi otthon, ha elhalnak a szárnyukkal védelmező szülők, az élet viharában mindenkor megállja helyét a magára maradt gyermek is. Legtöbb gondot természetesen a leány gyermek jövője ad a szülőknek, mert a férjhezmenés nem mindig biztos, még ha szép és művelt is a leány, hát még ha nem is szép, vagy nem is kedves modoru. De azt is meg kell vallanunk, hogy a férjhezmenés sem biztosítja mindig föltétlenül a leány jövőjét, sőt nem is okvetlenül rózsás és boldog jövőt ígér. Hány olyan esetet láttunk már, amikor a szegény, szerencsétlen feleség és anya pokoli gyötrelmeket, szégyent, nyomort, bántalmazást tűr és szenved el a „rózsaláncu hymen“ karjaiban. Hogy részrehajlónak ne gondoljanak olvasóink, azt is elismerjük, hogy sokszor ilyen pokol jut osztályrészül a férfiaknak is, a feleség hibájából, — de ez nem mentség, mert még mindig ott van az érv, hogy a férfi nincs arra kényszerítve, hogy jövője biztosítása céljából a szíve és hajlandósága ellen válassza meg élettársát. Egyes egyedül tőle függ, hogy kit választ és ha meggondatlanul, érdekből, számításból cselekedett, meg is érdemelte sorsát.

Mennyivel másként áll ez a nőnél! Hiába szereti X-et, az tudomást sem vesz érzelméről, Y ellenben nőül kéri és a családi tanács tele beszél a leány fejét: „Nincs mire várnod, mi lesz veled, nem szabad elszalasztani a jó szerencsét, hátha ez lesz az egyetlen kérőd“ stb. A szegény elkábitott pille azután beleröpül a gyertyalángba és ég-ég ott sokszor, a szerencsétlen házasság gyötrelmei között. Ilyen körülmények között nem csoda, ha a vagyonszűkösségből megélni tudó leányok egyre-másra leányok maradnak, modernül tulemelkedve a hajdani rettentő vénleányi sortól való félelmen. Ha nem ki-

nálkodik olyan férj, akit őszinte vonzalommal fogadnék életem társául, miért kössem magam egy közönyös, vagy épen később meggyűlölt alakhoz. Vagyonom révén biztosítva van a jövőm, így gondolkodik a modern, vagyonos leány nagyon helyesen.

De ezt a függetlenséget és szabad elhatározást sajnálatos módon nélkülöztek eddig a magán vagyonnal nem rendelkező leányok. El kellett fogadniuk az esetlegesen kínálkozó kezét, ha szívük másért dobogott, vagy ha még egyáltalában nem gyuladt is fel benne a szerelem lángja. Hogy mit szenvedtek amíg eloltották szívükben a benne élő vonzalmat más iránt, — vagy miként sülyedtek erkölcselenségbe, ha elfojtani nem bírták, vagy nem akarták, azt sok szomorú példa mutatja. Ezért kell egy okos szülőnek úgy ellátni leány gyermekét is, hogy függetlenül és szabadon rendelkezessék magával mindenkor és a mindennapi kenyér megszerzéséért ne kényszerüljön lealázni nőiességét.

Az már veleszületett ösztön a nőnél, hogy — kevés kivétellel — inkább a családban keresi tevékenységének körét és közpályára csak akkor lép ha különös hivatottság, vagy az anyagi gond készíti erre. De akkor is mindig a férjhezmenés lebeg végecélként szemei előtt, ami természetes is, mert hiszen ez a célja létezésének, az a hivatása. De ez a tény egy kissé kerékkötője is a nő érvényesülésének a közpályán, mert nem engedi alapos, igazi elkészüléssel foglalkozni. Vagyis, nem készülhet kellő alapossággal és komolysággal a kenyérkereső pályára. Mindegyiknek ott lappang ugyanis lelke mélyén a gondolat, minek törje magát annyira, előbb-utóbb úgy is férjhez megy és akkor sutba dobja a diplomát. Legtöbb nő mintegy átmeneti foglalkozásnak tekinti a kenyérkereső pályát és azért nem is készül rá a kellő alapossággal. Sajnálják rá az időt és fáradságot és az olyan pályát, ami 6—8 évig tart, lehetőleg elkerülik. Pedig kiváló szakemberektől hallottam, hogy Magyarországon épen ötven százalékkal nagyobb a kereslet kellően kiképzett női munkaerő után, mint a kínálat.

Elsőrangú cégek mondják, hogy

kénytelenek idegen munkaerőt használni, mert idehaza hiányzik az alaposan képzett női munkaerő. Alapos tudás nélkül pedig nem lehet boldogulni.

Ne sajnálják tehát a nők a teljes kiképzésre szükséges időt még akkor sem, ha azzal a biztos tudattal mennek a kenyérkereső pályára, hogy férjhez mennek. Gondolják meg, hogy az alapos készütségnek az életben bármikor hasznát vehetik, mert a hirtelen sorscsapások ellen nem véd meg a legboldogabb házasság, a legnagyobb vagyonszerzés sem. A szerető, gondos férj meghalhat vagy munkaképtelenné válhat. Milyen áldás, ha ilyen kétségbeesett, válságos pillanatban a saját tudásukra támaszkodva nézhetnek farkasszemet a sorssal és azokról is gondoskodhatnak, akik rájuk vannak utalva. A tudás és készütség nem ártott még senkinek, hiánya azonban sok szenvedésnek volt már forrása. A házasságra való kilátás ne vonja tehát el a nőt a kenyérkereső pályára való alapos készüléstől, hanem épen buzdítsa és serkentse erre. Mert alapos tudásával a férjnek nem csak szerető neje, hanem hűséges barátja is lehet a viharok között. És ha a férfi meggyőződik arról, hogy a nőben egyenrangú segítő társat kap, aki függetlenül minden kényszerítő körülménytől menten választotta őt élete társának és segít neki az élet küzdelmei között, akkor örömmel szánja el magát a házasságra és nem keresi a sorsán való könnyítést egyedül a gazdag menyasszony megszerzésben.

A fogarasi szülők mozgalma tehát, amellyel egy női kereskedelmi tanfolyam felállítását akarják elérni, minden elismerést és támogatást megérdemel és mi bizton hisszük, hogy városunk agilis emberei minden módot megragadnak és diadalra viszik majd a kereskedelmi tanfolyam ügyét is, mint a városunkban lakó leánygyermekek jövőjének egyik fő-fő biztosítékát és mi, mint minden jó ügy őszinte támogatói ezuton is minden szülő figyelmét felhívjuk erre a közszükségletet betöltő intézményre, amely eddig valósággal hiányzott városunkból és amely betetőzéséül fog szolgálni városunk nőiskoláinak. A négy polgári osz-

tály elvégzése után egy évig a női kereskedelmi tanfolyamot hallgatja a növendék, oklevelet kap, produktív pályára nyer képesítést, és ezután egy évig a felsőruha, egy másik évig pedig a fehérnemű varrást végzi a továbbképzőben, kitűnő szakképzett vezetés alatt. Ekkor 17 éves a leánya. Most a jó anya mellett a háztartás szintén nagyon fontos és nehéz titkába kap bevezetést és a főzés, házvezetés életbevágó feladatait tanulja meg. Így kiképezve azután a szülői háznál értékesíti tudását amíg otthon van, s vértézve van az élet viharaival szemben minden oldalról. Ha azután vonzalma szerint férjhez mehet, új otthonát virágoztatja fel és annak biztonságát alapozza meg képzettségével. Ha pedig erre nem nyílik alkalom, biztosítva van élete a szülők elhalása esetére is.

Ezért kell minden okosan gondolkozó embernek őszinte örömmel üdvözölni a tervet és bizonyosan diadalra is vinni.

Halmi Gyula.

Titkári jelentés az 1911. évről.

Méltóságos elnök ur!

Tekintetes közgyűlés!

A végtelen időnek rohanó szekerén ismét tova tűnt egy röpké év, és én ismétlenül igénybe veszem szíves türelmüket csupán azért, hogy az alapszabályok 31 §-ában előírt köteletségemnek eleget téve, a letűnt év eseményeiről beszámoljak és kaszinónk működéséről, annak állapotáról jelentésemet megtegyem.

A természet örök törvénye, és az emberi akaratnak alá nem vetett sors kifürkészhetlen intézkedései azonban arra a szomorú köteletség teljesítésére kényszerítenek, hogy a megemlékezés gyász lobogóját hajtjam meg az elmúlt év folyamán elhunyt kedves tagtársaink emléke felett. Bő aratása volt a letelt évben soraink között a halálnak. Öt kedves tagtársunkat tettük örök pihenőre az enyészet néma, csendes birodalmába. Még alig száradt fel a könny, melyet egy élte tavaszán letört kedves, rokonszenves tagtársunk Dr. László Béla főgimnáziumi tanár gyászos koporsója felett hullattunk, amikor egy csendes, szerényen munkálkodó, de nemesen érző és áldozatkész tagtársunkat, Fleissig Gyulát kísértük utolsó útjára, a ki 31 éven át volt kaszinónk rendes tagja.

Nem sok idő múlva az első alapítók egyikét, kaszinónk egy tipikus alakját, egy rokonszenves, szeretett tagját, mindnyájunk „Marcsi bácsiját,” Zakariás Mártont vesztettük el: Azon kevesek közül való volt ő, a ki e kaszinónak az 1874. évben történt megalakulásánál jelen volt és azóta állandóan, kitartóan, szeretettel támogatta azt. Hófer Adolf m. kir. ménesbirtok igazgató volt a szomorú névsorban a negyedik: Az ő elvesztése is mélyen megrendített mindnyájunkat, mert bár rövid ideig üdvözölhattük tagjaink sorában, lebilincselő nyájas modoráért, önzetlenségéért, a szépért és nemesért lelkesülő tulajdonságáért mindnyájan szerettük. A távol idegenben, messze az édes hazától domborul sirja Kaufman H. Bernát kedves

tagtársunknak, a ki 20 éven keresztül minden napos látogatója volt körünknek, és a kit előzékenységeért, szerénységéért e kaszinónak minden tagja tisztelt és becsült.

E kedves tagtársainak emléket őrizzük meg kegyelettel és elvesztésük felett fejezzük ki igaz részvénytünket.

Kaszinónk a lefolyt évben 5 rendes választmányi és 2 rendos közgyűlést tartott. E két közgyűlésen, február hó 19-én és december hó 17-én megvizsgálta és jóváhagyta a számadásokat, megadta a felmentvényt, megállapította a költségvetést és elintézte mindazokat az ügyeket, amelyeket az alapszabályok hatás körébe utaltak.

A többrendbeli határozatok közül, melyek ez ülésekben hoztak, mint lényeges, megemlékezésre méltó és kaszinónk jövőjére talán igen is kiható határozatot megemlítem a december hó 17-iki közgyűlés ama határozatát, amellyel kimondotta, hogy kaszinónk helyiségeit 2000 korona költséggel, ez összeg erejéig mértén, a kor igényeinek megfelelően, modernül és kényelemmel rendezze be. Kaszinónk vezetősége ez által is azt akarta és akarja elérni, hogy helyiségeit csinosakká, lakályossakká és tagjainak vonzóvá tegye, hogy abban tagjai kényelmüket felelve, élvezettel, örömmel időzzenek.

Ez a cél, ez a szándék vezette a választmányt akkor is, amikor az 1911. év augusztus havában a házi gazdával az összes helyiségek parketkezésében állapodott meg és vele a haszonbéri szerződést az 1927. év szeptember haváig megis kötötte és így a kaszinó helyiségeit 15 évre biztosította.

Tisztelettel jelentem továbbá, hogy kaszinónk külsőleg is életjelt adott magáról, amennyiben az 1911. év január hó 14-én a „Transylvánia” szállodában zártkörű táncestetélyt rendezett. Jóllehet, ezen estélyen a kaszinó tagok igen nagy része távol maradt, mindazon által estélyünk úgy erkölcsileg, mint anyagilag sikerültnek volt mondható és pénztárunkat 153 koronával gyarapította.

Kaszinónk az 1911. év elején 101 rendes, 30 rendkívüli és 16 katonatiszti, tehát összesen 147 tagot számlált. Az év folyamán belépett 16 rendes, 11 rendkívüli tag. Kilépett 2 rendes, 1 rendkívüli, eltávozott 7 rendes, 2 rendkívüli, elhalt 4 rendes, 1 rendkívüli tag. A rendes tagok sorából a rendkívüli tagok közé átlépett 2 tag és így az év végén tagjaink száma volt 103 rendes, 39 rendkívüli, és 13 katonatiszti, összesen tehát 154 tag, amelyet a megelőző évihez viszonyítva kitűnik, hogy a rendes tagok száma kettővel, a rendkívülieké 9-el szaporodott.

Az olvasó terem közönségének rendelkezésére állott összesen 27 lap és folyóirat. Ezek következőleg oszlottak meg; 8 fővárosi és 2 vidéki politikai magyar lap, 3 magyar élclap, 4 magyar szépirodalmi lap és 1 katonai magyar folyóirat, 2 vidéki magyar heti lap, 2 német politikai napi lap. Ezekon kívül járt még az „Uránia” és „Természettudományi közlöny” is, miután e két egyesületnek tagjai vagyunk.

Kaszinónk pénztárába az 1911. év folyamán befolyt 3941 korona 4 fillér, a mely az 1910. évi 1342 korona 96 fill. pénztári maradvánnyal együtt 5284 koronát tett ki. Kiadásunk volt 3936 korona 9 fill., és így az év végén pénztári készletünk 1347 korona és 91 fillér. Ezen kívül a fogarasi előlegezési egyesület részvénytársaságánál elhelyezett 900

korona törzs vagyonunk a kamatokkal együtt 993 korona 61 fillér.

A könyvtár gyarapítására fordítottunk 80 koronát s ezzel beszereztünk 16 kötet Mikszáth művet, a mely beszerzéssel együtt könyvtárunk állománya jelenleg 274 kötet.

Ami kaszinónk látogatottságát illeti, arra nézve kedvező jelentést nem igen tehetnek. Néha-néha mozgalmas, pezsgő élet uralkodik benne, de ez csak egyes napokon, hogy azután heteken át ismét csendes, néma legyen. S lehet, hogy a nagymérvű drágaság van talán némi befolyással a csekély látogatottságra, azonban ezt mint indokot nem nem találnám elfogadhatónak, mert hiszen kaszinónk látogatottsága nem áll az anyagiakkal szoros összeköttetésben, azzal nem függ annyira össze, hiszen a kaszinó célja éppen az, hogy tagjainak minden nagyobb anyagi megterhelhetés nélkül szórakozást, kényelmet és élvezetet nyújtson. Éppen ezért e részvétlenségnek oka bizonyára másban keresendő, talán a minden téren mutatkozó általános visszavonultságban, elfásultságban és talán abban is, hogy a létért való küzdelem egyesek, a társadalom nagyobb részének idejét annyira lekötí, oly nagy mértékben foglalja le, hogy a szórakozásra, a gondolatok és elvek kicserélésére sem jut ideje.

De reméljük a legjobbakat. Higgyük, hogy e letargikus állapot, ez a rideg közöny nem tart sokáig, hogy a most már parketezett és a közeljövőben csinosan is berendezett termeink a barátságos, egymást megértő társaságok kellemes szórakozó helyeivé lesznek és kaszinónk, összes tagjainak örömeire virulni és fejlődni fog, egyesítve magában a társadalomnak minden szépért, nemesért és hasznosért lelkesedő és a magyar kultúra javára működő értékes elemeit.

Ebben az édes reményben végzem be szerény jelentésemet és tisztelettel kérem annak szíves tudomásul vételét.

Fogaras, 1912. évi január hó 28-án.

Zankó Emil.

titkár.

A kerci apátságáról.

Irta: Halmi Gyula.

(Folytatás.)

Nagyon sajnáljuk, hogy Robert Károly szabadságlevele nem határozza meg kellő világossággal a múlt számunkban felsorolt falvaknak a kerci apátsághoz való viszonyát. Így természetesen nem dönthetjük el a kérdést, hogy az apátság tulajdonjoggal bír-e, vagy csupán védelmi főhatóságot gyakorolt a falvak felett.

Zsigmond király 1418. szabadságlevelében kegyuri jogot adott a kerci cisztercita apátságnak az említett múlt számunkban közölt falvak felett.

1432-ben a kreuzi lakosok az akkori apátot Protest Mihályt hivatalától megfosztották és helyette újat választottak. Terrarai Amadeus Thomas Kisdisznód 1506-ban a Kis- és Nagydisznód közötti perlekedés miatt a következő latin nyelvű okiratot állította ki: — „Quod etiam tunc, cum Abbatia in Kerc in debito suo statu fuit, Abbas nullam iurisdictionem habuit in plebanum de Michelsdorf

(Michelsberg) neque ius patronatus habuerunt et modo habent incolae et parochiani in Michelsberg."

Zsigmond király 1418-ban kiadott okirata szerint az említett falvak negyed-része volt csak a kerci cisztercita apátságé; amelynek a bevételét a király a kerci apátságnak tulajdonította. A többi három rész, hogy kié volt, azt az okirat nem említi meg. Valószínűleg a három rész a helység papját illette.

A pápai legatus bevádolása azt a tényt bizonyítja, hogy a nagyszzebeni tanács 1474-ben intézkedett az apátsági jószágok termése fölött. A nagyszzebeni plebanus 100 arany forint részt kapott a termésből. Robert Károly király szabadságlevelét még 1322-ben átiratban közölték a nagyszzebeni Valbrinusi káptalan dekánjával. A Stolzenburgi plebanos is összeköttetésben van a nagyszzebeni grófság egyetemével s ezt a szabadságlevelét a közös népgyűlésen Nagyboldogasszony szombatján felolvasták. Maga a király 1329-ben megerősítette ezt János apát kérésére.

Jól lehet ez a szabadságlevél az apátság állandóságát biztosította, mégis a királyi alkalom mellett papi pártfogást is kért az apátság.

Az esztergomi érsek, akinek a fűhatósága alá tartozott minden apátság 1343-ban Nagyszzebenben időzött és ott kiadott levelében a papi és világi előjárókat fenyegeti, ha a kerci apátságot birtokaiban háborgatják. „Ha valaki eltulajdonított volna bármit is, azonnal adja vissza és a jövőben ne háborgassa az apátságot tulajdonában. Aki az ellen vét, az a Mindenható Isten a boldogságos Szűz Mária és dicsőséges Péter és Pál apostolok kegyelméből esik ki!”

(„Si qui vero contrarium facere... ..atemptaverint, indignationem omnipotentis dei et ipsius virginis gloriosae matris... beatorumque Petri et Pauli apostolorum se noverint incurrisse!” (Korpner Antal közjegyző egy 1454-ből kelt átiratából, amely megvan a Nagyszzebeni levéltárban.)

Az érsek személyesen nem hajtotta ezt végre, hanem a nagyszzebeni prepositot és dekánt bizta meg a védelemmel és az erőszakoskodók megbüntetésével.

A büntetés nem csak az eltulajdonított birtok visszavételéből állott, hanem a bűnösök minden vagyonát elvették, sőt ha többször vétettek az apátság ellen „harangzugás és kioltott gyertyák mellett kikötötték a bűnöst!”

Az apátság, az érsek ezen rendeletét gyakran kihirdette. Így az apátság hatalmas világi és papi védelem alatt állott. De ennek a kettős védelemnek a leple alatt a kerci apátok is nagy szabadságot és tulkapásokat engedtek meg maguknak. A papi és világi vé-

delem kifejtette bennök az uralom vágyát és a kapzsiságra való hajlamot annyira, hogy maguk is lépéseket tettek más birtokok elnyeréséért. A tulterjeszkedés vágyát eklatánsan bizonyítja az a pör, amelyet a kerci apátság 1359-ben a szomszédos Szakadát községgel folytatott egy birtokért, amely az említett község határán fekszik.

E birtokpört megmagyarázta a nagyszzebeni kanonokság dekánja Miklós kiscsüri pap s hogy állítását érvekkel, illetve tényekkel is bizonyítsa elvitte oda Szakadát legöregebb emberét, aki még az említett birtokra s annak határára hűven emlékezett. S az állították, hogy az apátságnak ahhoz a birtokhoz semmi köze nincs, sőt Szakadát község királyi okirattal is bizonyítja a birtokjogot. A birói határozat e per fölött Szakadát községnek kedvezett. Ezt az ítéletet megerősítette 1372-ben a nagyszzebeni kanonokság és a nagyszzebeni provincia egyeteme is. A befolyásos állás és talán a személyes tekintet nagyban hozzájárult ehhez az ítélethez, 1350-ben Konrád a Klosdorfi plébános Narsilius apáthoz tiltakozást adott be Johan apát ellen, mert ez — bár állását kötelesség mulasztás miatt elvesztette — mégis a kiseri dékán, Petrus segítségével apáti hivatalát vissza akarja venni.

Narsilius apát hiteles okiratot állított ki erről, mely így szól: „nostrom sigillorum, videlicet abbatiae et conventus fecimus consignari!” (Szeredai: Notitia veteris et novi capituli excelsiae Albeus. Trans. S. 41.) 1357. a Nagydisznód között kitört határpörlekedés a kerci apátság urának sugalmazására történt.

1366-ban Lajos király Visegrádról a kerci apátnak parancsolta meg, hogy Pétert Veidenbachtól vegye pártfogásába, ha azt Ujfali birtokán — melyet neki a király adományozott — háborgatná. Tehát akkor már olyan hatalmas a kerci apát, hogy nem szorul védelemre, hanem ő pártfogol másokat.

Ezt bizonyítja az is, hogy 1382-ben Lajos király parancsára „a villa Comadin” tartott reambuláción a kerci apát mint tanu jelent meg. Ez idő alatt és a következő években is egész a XV. század elejéig a kerci apátságot senki sem háborgatja birtokaiban és zavartalanul örülhetnek a békének és munkálkodhatnak az apátság lelki és vagyoni boldogulásán.

Mikor azonban Zsigmond királyt római és német császárrá választották, hosszabb időre eltávozott Magyarországból s a király távolléte alatt a kerci apátságra újból szomorú napok borultak. Az apátok szükségesnek látták ismét pánasszal menni a király elé és védelmet kérni. A repsi kastély várnagyai, majd

ennek lerombolása után a talmácsi vár urai az apátság birtokain élő lakókat, sőt a Cruci, Klosdorfi és Meschendorfi lakókat is háborgatták és elűzték. A király Constansból 1418-ban György-nap előtti vasárnapon felszólította az albensi püspököt, a királyi birót és a nagyszzebeni grófság többi biróit, hogy az apátságot, várnagyok, alvárnagyok és a többi hatalmasok ellen megvédelmezzék.

Ugyanakkor ezt a parancsot adta az akkori erdélyi vajdának Csák Miklós-nak és felszólította a király, hogy minden adót kutasson ki az albensi püspök, a nagyszzebeni királybiró és a nagyszzebeni provincia biráinak a segítségével és a helyes adómegállapítás után az adót szedje be. Továbbá, ha a kerci apátságnak megerősített jogait és szabadságait veszélyeztetve látja — védelmezzék meg. És ne engedje, hogy az apátság lakóitól új adót zsaroljanak, vagy őket elűzzék a talmácsi vár urai. Az erről kiállított szabadságlevelét 1427-ben mutatták be az apátság alattvalói Wareskezy Lapes Lorand alvajda, az albensi püspök, Lapes György és a székely gróf Kusali Jakchy János előtt Nagyszzebenben, akik személyesen megvizsgálván az okiratot írásban mondták ki azon határozatukat, hogy a kerci cisztercita apátság birtokán élő lakosok semmiféle adót nem kötelesek fizetni a talmácsi várnak. (L. Nagyszzeben város levéltárában 51. sz.) Ezek és a hasonló elnyomások adtak alkalmat az apátnak és a zárdai conventusnak arra, hogy 1418-ban Rosteler István az ő nevükben a király elé menve, elpanaszolja a sok háborgatást és egy újabb szabadságlevelét kérjen. Ebben az okmányban az 1322. évben Róbert Károlytól kapott jogokat, szabadságokat és birtokokat újra megerősíti Zsigmond király. Ez az okirat Constansban kelt Szent Ambrus napján. Ebben az okmányban nem csupán Robert Károly király adományai nyertek megerősítést, hanem az okos szerzetes fölhasználva a királyi kegyet, egyéb régebbi adományok és jogok megerősítését is belevétette ebbe az adománylevelbe. Olyan jogokat és adományokat, amiket más magyar királyok, államhivatalok, kanonokok és conventusok adtak nekik s melyeknek okiratait az apátság birtokában levőnek állította a szerzetes, csupán a kerci cisztercita apátságnak Constans-tól való óriási távolsága, az ut viszonyosságai és bizonytalansága miatt nem hozhatta magával bemutatás végett a királyhoz.

Zsigmond természetesen hitt a szerzetes szavainak és kiállította az adománylevelét, amelyben előmutatottnak nyilvánítja az okiratokat, amelyek értelmében most intézkedik és az apátság jogait megerősíti.

S így az apátság a benszülöttek ellen elég védelmet talált ez okiratban s viszonya alattvalóival szemben egy kissé örvendetesebb lett.

Ugylátszik, hogy részint a hiányos és részrehajló magyarázat miatt volt sok ellenségeskedés, részint az egyes apátoknak és a konventnek a kapzsisága és uralkodási vágya miatt.

Most azonban e királyi okirat hártárt vont úgy az adó, mint a kegyuri jog tekintetében. A szerzetesek hatalomvágya többek között egy hosszú és nagyon érdekes pernek lett az indító oka, amelyet jövő számunkban részletesen fogunk ismertetni a latin nyelvű okiratok alapján. (A pápai levéltárban levő 1406-ból származó okiratról, amelynek másolatát Müller G. E. tanárjelölt szerzte meg.)

(Folytatjuk.)

Vége a haramia vezérnek.

Egy romantikus mesével kevesebb.

Két éve már, hogy a felsőárpási kormáros és kereskedő Klein Dávid kegyetlen megkínzása és kirablása történt és azóta állandó rettegésben élt Fogarasmegye havas-alji falvaiban a nép. Betörés, lopás, napirenden volt, hol itt, hol ott bukkant fel a rablóbanda, amelynek vezére a misztikus erővel felruházott kercisorai származású Budák András volt, főbb tagjai pedig a felsőporumbáki Véza Miklós, a szkorei Morarezku és Fulga voltak. A banda Romániába tartózkodott és ott egymásután hét rablógyilkosságot követett el, amit ki is derítettek Budák Andrára, és így négyezer francot tüzött ki a román kormány a rablógyilkos haramiavezér fejére. Valóságos hajtóvadászatot rendeztek Romániában ellenük és így átszorultak a havasi rengeteg erdőn és uttalan utakon hozzánk, sok ideig a havasi sztinákat, juhaklokat fosztogatva csupán. A romániai hajsza elcsitultával bátrabbá lett a rablóbanda és így követte el a felsőárpási kegyetlenséget és rablást és hogy gyilkosság nem lett ebből is, csupán annak köszönhető, hogy Klein Dávid mindent előadott amit kértek, tehát nem ölték meg, csak megkínzták őt is, nejét is

Ez volt az első, nagy port vert tettük sok idő óta. És innét kezdődnek a rendszeres lopások, betörések. A hatóság azonban egyszer már végére akart járni ennek a dolognak és valóságos hajtóvadászatot rendezett a rablók ellen. Megirtuk annak idején az eredménytelen hadjáratot és azt is, hogy míg a tél be nem áll, lehetetlen kézrekeríteni őket, egyrészt a havasi rengeteg bejáratlan sűrű miatt, másrészt pedig azért, mert a nép nem annyira rokonszenvből, mint inkább a rablók bosszujától való rettegés miatt — rejtegette őket, étellel ellátta, szóval velük tartott. A csendőrség azután beleunva a sikertelen nyomozásba, visszavonta a legénységet és szigorított őrjáratra szorított csupán, különösen szemmel tartva a falvak és a hegylábánál elkezdődő erdőségek között elterülő, gyalog egy órajárásnyi fensikot, amely mindenütt tisztás, patakkaal átszelt legelő. Amíg a mezei munka tartott, nem volt remény arra, hogy nyomra jussa-

nak a csendőrök, mert a dolgozó népet nem lehetett sem eltüntetni, sem kellően ellenőrizni. Alig szünet azonban be a mezei dolog, meg a fahordás, alig állt be a zord tél, meggyült a baja a rablóknak, amint az előrelátható is volt. Véza Miklóst november havában agyonlőve találták a felsőárpási erdőben. Ő már beleunt a nyomoruságba, ő már megadni akarta magát, Budákék tehát három revolver lövést három oldalról bocsátottak testébe és megölték az „árulót“.

Felsővist, Felsőárpás, Kercisora és Felsőporumbák falvakat őrizték különösen a csendőrök ettől az időtől fogva. Állandóan ott portyáztak és éjjel 9 órán túl mindenkit igazolásra szólítottak fel, akit az utóán megláttak. A falusi nép nem lépett ki az utcára este 9 óra után és a gazdák felváltva teljesítették az éjjeli őrséget.

Igy teltek, állandó ostromállapotban a napok. Végre január 29-én névtelen levél érkezett az alsóporumbáki csendőrséghez, hogy Budák András Kercisorán van. A kéznél levő 15 csendőrlegényt azonnal portyázásra küldte ki a parancsnokló őrmester, mert bár igen sokszor keserves fáradsággal és hiábavaló munkával fizették meg az ilyen névtelen levelek felültetéseit, mégis nem lehet tudni mikor mond igazat valamelyik.

Január 29-én este 11 órakor két csendőr: Bőte László és Olajos József, Kercisorán az egyik utcán jöttek végig, amikor egy legényt látnak szembe jönni az uton. Megálljt parancsolnak és igazolásra szólítják fel. A legény igazolja magát, megmondja nevét, lakását és hogy mi járatban van. Miközben ezzel beszélnek, a sötét utóán egy hatalmas férfialak körvonalai látszanak. Hirtelen odébb eresztik a legényt és a nagytermetű férfihez közeledve, igazolásra szólítják fel. A férfi gyorsan megfordul és a patakelő futásnak ered. A csendőrök ráismernek! Végre puskaelő került Budák. Most hát kipróbálják, igaz-e a nép száján élő legenda, hogy óriási testét nem fogja a golyó! Utána erednek és a két csendőr öt-öt lövést tesz rá. Ő egy füzfa mögé vonul, *egyét lő a csendőrökre* és arca bukik. A tiz lövés közül kilenc golyó furódott testébe, mégis volt annyi ereje, hogy még ő is löjjön egyet vissza.

A lövések zajára és a csendőrök felszólítására lassan előjöttek a közeli lakók, majd mint a futótűz terjedt el a faluban a hír, hogy Budák András meghalt! Vége tehát a romantikus mesének, hogy festét nem fogja a golyó, mert ime kilenc Manlicher töltény oltotta ki életét. Gábor jegyző is a holttesthez ment és a falu rémének elpusztítása felett érzett örömét azzal fejezte ki, hogy a holttestet őrző csendőröket melegített borral látta el, hogy a hideg, téli éjszakát kibírják. 30-án reggel jött a telefonjelentés az esetről és 31-én két törvényszéki orvos és a brassói ügyész brassóból, Bedő Ferenc járásbíró és Széles Sándor irnok Fogarasról kiszállottak, a boncolást megejteni.

A meglőtt rablóvezér bámulatra méltó erejű volt. Hatalmasan kifejlett izmai, óriási termete, egészséges, edzett idegzete kiváló volt. A boncolásnál konstatálták, hogy kilenc golyó találta. Szeszest italt, pálinkát nem találtak gyomrába. csupán káposzta főzeléket, amit aznap este evett. Stoica János ny. csendőrnél, ahova bement és a megrémült családtól ételt követelt. Azon az estén sokáig feszegette Skorobetz kormáros ajtaját, ablakát, de nem tudott betörni, bement tehát a szomszédos Stoicához és miután jóllakott, nem

bántotta őket, hanem eltávozott. Oprakerisora mentében érte azután utól a patak mellett a nemezis. Hatvanhárom éves töltés volt a tüszőjében és a Verndl-fegyveréből egyet lőtt a csendőrökre a halála előtti pillanatban.

Tudvalevőleg a magyar kormány kétezer koronát ígért annak, aki élve, vagy halva kézrekeríti Budák Andrást. Egy fogarasmegyei kereskedő 500 koronát, a román kormány négyezer frankot. Tehát csaknem 6500 koronát kell a két derék csendőrnek kapnia, mint nagyon is kiérdemelt díjat, a félelmetes, kegyetlen rablóvezér kézrekerítéséért. Halljuk azt is rebesgetni, hogy mivel m. kir. csendőrök ejtették el, hát nem fogják megkapni a kétezer koronát, mert csupán szolgálatukból kifolyó kötelességüket teljesítették. De az mende-monda csupán. A hivatalos lapban és lapunkban is megjelent hivatalos közlemény úgy szól, hogy „aki Budák Andrást élve, vagy halva kézrekeríti, kétezer koronát kap.“ És valóban nagyon sajnálatra méltó dolog volna, ha a szegény csendőrök sok fáradozását, életük kockáztatását azzal köszönénk meg, hogy a kizűzött jutalmat megvonnánk tőlük.

A félelmetes rablóbanda szomorú vége tehát ez lett. Isten remekművét: hatalmas, erős, egészséges testét és szervezetét gonoszra használta Budák András, gonoszul lett hát halála Temetése azonban olyan disszel ment végbe, mintha valami nemzeti hős lett volna. A menet élén gyászlobogót vittek, a koporsót kendőkkel ékesített legények állták körül, tengernyi nép kísérte, hangosan zokogva és az árulót szidva, aki feladta a csendőröknek. Két pap végezte a szertartást, fenyőgalyakkal diszes ravatala mellett. Fejfájára ez van írve: „André Budácu, hocu de munte, puskat de zsandár!“ Nagy halotti torral látták el testvérei a temetésen megjelent rengeteg népet. A hófehér pelyhek most szünet nélkül szállingózva az égből, tiszta, fehér szemfedőt borítanak a gonoszul kimult rablóvezér fölé, sirjából talán már a jövő nyáron, ártatlan, mezei virágok nőnek majd ki! A havas-alji falvak hófedte viskóiban pedig az orsó pergetés mellett halkán, suttogva szól a mese Budákról . . . egyszer volt, hol nem volt! . . .

Halmly Gyula.

H I R E K.

A fogarasi képviselőválasztás epilógusa.

Az 1910. június hó 1-én lezajlott országgyűlési képviselőválasztás nyomában támadt bonyodalmak most nyernek méltó befejezést a magyar büntető igazságszolgáltatás tárgyaló termeiben.

Mintegy két héttel ezelőtt időzött városunkban *Bodó Sándor*, a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla főügyésze, hogy jelen legyen annál a kiegészítő vizsgálatnál, melyet a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla rendeletéből a fogarasi járásbíró fogatosított a reusori és illényi zavargások ügyében.

F. hó 5-re tüzte ki a főtárgyalást a marosvásárhelyi esküdtbíró Dr. Serbán Miklós ellen izgatás miatt, ki „Tara Oltului“ című lapjában megdicsérte azokat a reusori és illényi legényeket, akik Dr. Wernert és kíséretét megtámadták. E miatt a kir. ügyészség Dr. Serbán ellen vádat emelt.

F. hó 6-ra tüzte ki a marosvásárhelyi esküdtbíróóság a főtárgyalást dr. Serbán Miklós ellen sajtó útján elkövetett becsületsértés miatt, ki a panaszt aláíró urakat egy Gajári Ödönhöz címzett sürgönyben brutálisan megsértette.

Ugyanezen ügyben m. hó 29-én esküdtszéki tárgyalás volt Budapesten is. A dr. Serbán sértő tartalma sürgönyét ugyanis a Budapesten megjelenő „Lupta“ c. lap is átvette. E miatt vád alá helyezték ezen lap felelős szerkesztőjét, Pescariu Jánost. Az ügy azonban békés elintézésre nyert, mert Pescariu védője dr. Linza Livius az esküdtszék előtt bocsánatot kért a sértettektől és a következő nyilatkozatot állította ki.

Nyilatkozat.

Alulírott, mint Pescariu János, a Budapesten megjelent, de időközben megszünt „Lupta“ című politikai napilap szerkesztőjének védője, — véndencem nevében kijelentem, hogy a „Lupta“ című lapnak 1910. június 7-iki 100. számában „Stirile Zilei“ cím alatt megjelent cikkben a fogarasi választást panasszal megtámadókról olyan állításokat közöltem, a mely által a fogarasi választást panasszal megtámadó urak becsületükben sértve érezték magukat.

Ezért a sajtópert megindító dr. Dániel Ödön, Aladics Emil, Bocskor Ádám, dr. Lesmann Henrik, Herszényi Imre, Zankó Emil, dr. Harmath Jenő és Bodnár József uraktól bocsánatot kérek.

Budapest, 1912. január hó 29.

Dr. Linza Livius sk.

Előttünk mint tanúk előtt:

Dr. Pető Ernő sk.

Dr. Olteanu Aurél sk.

— Szabad liceum. Február hó 3-án, szombaton délután 5-től 6-ig a II. ciklus első előadásaként Szentirmay Imre dr. olvasott fel Rafael és a renezanstról, vetítéssel. Jövő szombaton pedig Vodrácska Vencel tanár tartja az előadást, Tripoliszról, szintén vetítéssel.

— Elveszett egy kézi táská. Folyó hó 30-án Tohán és Zernest közti uton elveszett egy fekete kézi táská iratokkal, kéretik a becsületes megtaláló azt kiadói hivatalunkba juttatni, melynek ellenében az illető 20 kor. jutalomba fog részesülni. — Ugyancsak elveszett Dr. Gyárfás Géza ügyvédjelöltnek folyó hó 1-én délután a Chiba cukrászda és a polgári leányiskola utvonalaiba egy fekete bőr pénzesztárcája benne 400 korona értékű értékpapír, 110 korona készpénz, — Dr. Nagy Sándor, Br. Thoroczky György, ifj. Reich Albert névvel ellátott névjegyvel. Kéri a becsületes megtalálót sziveskedjék azt a rendőrkapitányságnak vagy neki, jutalom ellenében átadni.

— Új zeneköltő. Mint lapunk multkori színházrovatában már megemlítettük, a kerületi színházi zenekar kitűnő mély hegedűse egyszersmind tehetséges zeneköltő is. Szerzeményeit általános tetszés mellett énekelték szinpadunkon. Így a messenger boy dalt Tompa Irma mutatta be az „Eszemadta“ előadásán nagy sikerrel. A kabarén Makai Elemér és Tóth József mutatott be két kitűnő kuplét (Vándormadarak és a Sarkutazó) Tompa Béla pedig az „automata embert“ énekelt nagy hatással. Sepsiszentgyörgyön is feltűnést keltett hegedűjátékával és szép darabjaival egyaránt. Ez a talentumos fiatal

ember Sepsi (Szuchich) Rezső, 22 éves, Cinfalván Sopronmegyében született és zeneakadémiai kiképzésben részesült. Nekünk fogarasiaknak a lefolyt szini szezon alatt sok élvezetet szerzett és ezért is őszintén óhajtjuk, hogy siker kísérje további pályafutását.

— Helyreigazítás. Lapunk mult számában Neumann Árpád adománya szedési tévedés folytán „jótékonyág“ címmel jelent meg, pedig önképzőkori buzgó tagok jutalomdíjával küldték.

— Az áll. főgimn. műsoros táncostélye f. hó 10-én azaz szombaton este lesz a Transilvania nagytermében. A meghívókat a jövő héten már szétküldik s a próbák lázasan folynak a műsoros estélyre. Azt hisszük, hogy aki csak teheti — mindenki részt vesz az ifjuság ez érdekes műsoros estélyén, melyre most is felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét.

— Felhívás! Fogaras minden műkedvelő festőjének összehozásával tavaszi képtárlat rendezését vette terbe több agilis, szervező képességű, műkedvelő festő. Hogy ez a terv sikerüljön, elsősorban is a résztvevők számát, a képek mennyiségét, nagyságát és minőségét kell tudni és épen ezért tisztelettel felhívjuk városunk, illetve vármegyénk minden olyan tagját aki festéssel foglalkozik, vegyen részt ezen a rendkívül érdekes és értékesnek ígérkező tárlaton. Együttel kérjük a festéssel foglalkozó és kiállítani óhajtó egyéneket, hogy 1912. év március 1-éig akár írásban, akár szóval lapunk szerkesztőségében jelentkezni sziveskedjenek. Kérjük, hogy a képek darabszámát, nagyságát és minőségét megjelölni sziveskedjenek a jelentkezésnél, sőt azt is, hogy természet után, vagy mintáról festettek-e, hogy a kép becsét, illetve minősége aszerint állapíttassék meg. A nagyságot és mennyiséget különösen azért kell meghatározni, hogy a rendezőség tájékozva legyen a szükséges terem felől jó előre. Talán felesleges is e kitűnő eszme mellett dicsérő jelzőket használnunk. Fogaras minden társadalmi tényezője bizonyára elismeri és helyesli ez eszmét és mi az idő rövidsége miatt ezúttal csupán arra szorítkozunk, hogy a legmelegebben felhívjuk dilettáns festőink figyelmét erre a tárlatra. Jövő számunkban azonban még visszatérünk erre a tárgyra.

— Felhívás. A „Fogaras és vidéki vadászegylet“ Fogaras város határában a holt Olt meletti nádasban, a Steinburgi-tag meletti fűzesben, a Prilogia agyagvermei között és a Timár-patak bokrosában 1912. év február és március 1—29-ike között duvad mérgezést szándékozik végezni. Felhivatnak mindazon érdekeltek, kiknek közbiztonsági szempontból az ellen bármi észrevételük van azt jelen hirdetés megjelentésétől számított 8 napon belül Fogaras r. t. város rendőrkapitányánál jelentésük be. Fogaras, 1912. évi január hó 30-án. Kiss Árpád, rendőrkapitány.

— Szülői fogadóórák. A fogarasi m. kir. állami főgimnáziumban az osztályfőnök és szaktanár urak a szülőket, vagy helyettesiket gyermekeik erkölcsi viselkedés és tanulmányi előmenetelét illető megbeszélések céljából a szülői Fogadó szoba helyiségében (I. emelet) a következő sorrendben fogadják: 1912. febr. 5, hétfő 10—11 Ambrózy Pál 11—12 Prohászka J. dr. „ 6. kedd 9—10 Vodrácska V. 10—11 Kovács Béla 11—12 Tass Kálmán „ 7. szerda 8—9 Szentirmai I. dr. 9—10 Fridrich András 10—11 Krebsz Ernő 11—12 Papp János „ 8. csütörtök 9—10 Halmy Gyula 10—11 Reider Béla 11—12 Albert János „ 9. péntek 9—10 Nádasdi Dániel

10—11 Verébi Antal
11—12 Papp István
„ 10. szombat 9—10 Szeiler Antal
10—11 Borbély Gyula

Fogaras, 1912. február hó 3. Az igazg.

— Hír Amerikából. Peekskill-ből hozott levelet a posta kiadóhivatalunknak, Amerikából, ahol január 13-án adta postára Virág János előfizetőnk, s mi január 31-én kaptuk kézhez. A levélben az 1912. évre járó előfizetési-díj elküldését jelzi tengerentuli olvasónk és egyben egy szép képeslapot is tett a papír közé, amely a Peekskilli református templomot ábrázolja. A szép kis új templomot Krisik Sándor Alajos református pap fáradságtalan buzgókodásának köszönhetik a peekskilli magyarok. Krisik Sándor Alajos ref. lelkész Háromszékmegyéből Sepsiszentgyörgyről való és a peekskilli csekélyszámú magyarságot a legszebb összetartásra szervezte, úgy, hogy karácsonyra készen állt Isten dicsőségére a szép kis templom, ahol karácsony első első napján tartotta a buzgó lelkész az első istentiszteletet. Este pedig a peekskilli magyar ifjuság a régi szép „Cserebogár“ című népszínművet adta elő a magyar, ref. egyház javára, Krisik S. Alajos lelkész vezetése és rendezése mellett, rendkívüli nagy sikert aratva. A darabban szerepeltek: Virág Jozefin, Sucsik István, Dohány A., Márta Béné, ifj. Virág János, Dékány Zsuzsa, Weisz H., Sajtós István, Makai Pálné, Virág Emilia, Márta Béni, Szabó László, Rab István, Gyüre Mari, Dékány Jula, sugó Makai Pál volt. A kitűnően sikerült előadás után vidáman táncolt az ifjuság reggelig. Ime ilyen szépen összetartanak a messze, tengerentuli országokban veink. Örömmel és szeretettel vesszük a kedves hírt és a derék ref. lelkésznek és lelkes híveinek sok sikert és szerencsét kívánunk az új világban.

— Ásványvíz versenyárban. A helybeli Thierfeld Lipót cég a hírneves Répáti ásványvíznek egyedüli nagy raktárát megszerezte és e kitűnő borvizet úgy saját üzletében, mint az összes elárúsító helyeken következő árban árusítja:

	kicsinyben:
1 literes üvegjét	20 filléért,
1/2 „ „	15 „
	nagyban, 50 üveg vételnél:
1 literes üvegjét	18 filléért,
1/2 „ „	13 „

tehát az összes egyéb ásványvizeknél olcsóbban.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DAVID.

Hirdetések.

KIADÓ JÉGVEREM.

Bővebbet: özv. Goldberger Samuelné.

Bruckenthal-utca 16-ik (Gagyi-féle házzal szemben) számú házak eladó!

Bővebbet a kiadóhivatalba

ÜGYNÖKÖK KERESTETNEK a „Singer Co.“ varrógép r. t. részére. Bővebb felvilágosítást nyújt: a fogarasi fióküzlet, Ferencz József-tér 25. sz. (Dr. Senchea-féle ház.)

TÜZIFA RAKTÁR. Száraz, jóminőségű tűzifa állandó raktárt tartok. Kívánatra házhoz is szállítom: Schönberger Adolf, Fogaras, Vasut-utca 26. (Telefonsz. 23.)

KERESTESIK egy középnyagságu Wertheim Pénzszekrény megvételre. Ajánlatok a kiadóhivatalba.

UJ VARRODA. Van szerencsém a n. é. hölgyközön-
ség szives tudomására hozni, hogy
a közelmúlt időben megszünt Olt-
utca 32. sz. alatti varrodát ismét
megnyitottam, ahol a legkényesebb
izlésnek megfelelő női divatruhák
valamint fehérnemű készítését el-
vállalom. A n. é. hölgyközön-
ség szives pártfogását kérve, teljes
tisztelettel

Herschdörfer Józsefné.

Van szerencsém a n. é. közön-
ség b. tudomására hozni, hogy a bálakon
kívül, elsőrendű:

rizlingi BORT

litenként: 1 koronáért árusítok
házakhoz is. Tisztelettel

KOHN SÁMUEL.

Transsylvania szállodás.

6785/1911. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíró, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sorban
Kodrat lisszai lakos végrehajtónak Hankes
Demeter felsőszombatfalvi lakos végrehaj-
tást szenvedett elleni végrehajtási ügyében
a kérelem következtében a végrehajtási ár-
verés 500 korona tőkekövetelés és ennek
1910. évi május hó 10. napjától járó 5%
kamatai 94 kor. 40 fill. perbeli és végrehaj-
tási már megállapított, valamint jelenlegi
28 korona 30 fillér és a még felmerülő
költségeknek kielégítése végett az 1881.
LX. t.-c. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében
a brassói kir. törvényszék (a fogarasi
kir. járásbíró) területén levő Felsőszom-
batfalva község területén fekvő a felsőszom-
batfalvai 23. sz. tjkvben végrehajtást szen-
vedő tulajdonául felvett A 7 846. 847. hrsz.
egész ingatlanra 316 korona

922.	hrs.	egész ingatlanra	33 K
1087.	"	"	14 "
1179.	"	"	14 "
1555.	"	"	21 "
1605.	"	"	12 "
1755.	"	"	29 "
1763.	"	"	41 "
1871.	"	"	8 "
3336.	"	"	46 "
6879.	"	"	65 "
6881.	"	"	9 "
7434.	"	"	10 "
7567.	"	"	9 "
7649.	"	"	6 "
8035.	"	"	9 "
8049. 8050.	"	"	3 "
8194.	"	"	8 "
8368.	"	"	17 "
8374. 8375.	"	"	20 "
8458.	"	"	44 "
8461.	"	"	7 "
8600.	"	"	3 "
8915.	"	"	31 "
9087.	"	"	8 "
10511.	"	"	3 "
10587.	"	"	1 "
10769.	"	"	12 "
11197.	"	"	5 "
11288.	"	"	10 "
11868. 11869.	"	"	36 "
12004.	"	"	10 "
12008. 12011.	"	"	5 "
12019.	"	"	5 "

12021.	"	"	7 "
12143.	"	"	9 "
12657.	"	"	4 "
12659.	"	"	8 "
12745.	"	"	13 "
13342/1.	"	"	4 "
13639.	"	"	11 "
13828.	"	"	13 "
13874.	"	"	2 "
14073.	"	"	8 "

kikiáltási árban a C. 1. a. özv. Hankes Spi-
ridon javára bekebelezett 1/4-ed részbeni
életösszignali haszonélvezeti jog fentartásával
elrendelte és hogy a fennebb megjelölt
ingatlanok az 1912. február hó 14-ik napjá-
nak, d. e. 9 órakor Felsőszombatfalva köz-
ségházánál megtartandó nyilvános árverésen
a megállapított kikiáltási ár 2/3-án alul el-
adatni nem fognak. Vevő köteles a bánatpénzt
a vételárösszeg 10%-ig az árverésen nyom-
ban kiegészíteni.

Árverezni szándékozik tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben,
vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított és az 1881. évi nov.
1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpariban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében
a bánatpénzének a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1911. évi november hó 11-én.
A fogarasi kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Dr. Virághs. k.
kir. jbiró.

A kiadvány hitelül:

Ürmössy,
kir. tkvvezető.

TÁNC-TANÍTÁSI JELENTÉS!

Van szerencsém a n. é. közön-
ségét tisztelttel értesíteni, hogy miután táncművészeti tanul-
mányaimat az országhírű táncmestertől, Saphir
M. Imre, a m. kir. honv. Ludovika Akadémia
táncánárától nyertem és sikerrel végeztem,
folyó évi február 1-től kezdő- vagy
haladó növendékeknek saját lakásukon vagy
az én lakásomon privát órákat adok. Mint
fiatal kezdő azon leszek, hogy a n. é. közön-
séget minden tekintetben kielégítem s e által
a jövőre is szives támogatásukat kiérdem-
lem. Oktatás a magyar nyelven kívül: német-
:: román-, tót-, szerb- és vend-nyelven ::

A n. é. közön-
ség szives pártfogásáért esedezve,
maradtam kitűnő tisztelettel

Krobáth Mariska

okl. tánc-tanítónő :: Fogaras, Fazakas-utca 12.

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határo-
zottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszon-
talan utánzata van. Az eredetinek minden
egyes darabkáján rajta van a »Réthy« név.

1 doboz ára 60 fillér. :: Mindenütt kapható!

Csak Réthy-félét fogadjanak el.

Van szerencsém a n. é. közön-
séget tisztelttel értesíteni, hogy

réz- és vasbutor gyáramat

ARADON, József főherceg-ut 11. szám és Karo-
lina-utcai sarokházba helyeztem át :: ahol

réz- és vasbutorokat

a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelben
készítek. Rézágycat, mosdóasztalokat és éjjeli
szekrényeket márványtappal, ruhafogasokat,
vasbutorokat, sodrony ágybetéteket és kocsi-
üléseket, gyermekágyat és gyermekkocsikat,
kerti berendezéseket, tűzmentes pénzszekré-
nyeket, faredőnyöket és roletákat önműködő
hengerekkel, rugókat és ruganyos árukat a
legolcsóbb áron. Vidéki megrendeléseket is
pontosan teljesítek.

GARAI KÁROLY

RÉZ ÉS VASBUTOR GYÁRA
ARADON
JÓZSEF-FŐHERCEG-ÚT 11.
TELEFON 847

A n. é. köz-
ön-
ség b.
pártfogá-
sát kérve,
maradtam
illő tiszte-
lettel ::

Ha „Forhin“-nal permetez,

I - SZOR
kevesebb
a gond,
II - SZOR
kevesebb
a munka,
III - SZOR
kevesebb
a munkabér!

mert a »FORHIN« a

sokszorta megjavított

BORDÓI KEVERÉK

kész állapotban.

Erősen tapad a nedves levőre is!

Bármily harmatnál permetezhet

vele. Semmi üledéke nincs!

Számtalan elismerő nyilatko-

zat! Gyártjuk az eddig dr.

Aschenbrandt szabadalm. ké-

pezett Rézkénport s bordói port

is. Kérjen ingyen és bérmentve

leirást a

FORHIN-gyártótól Budapest,

VI., Váci-ut 93.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

Milliók
használják

KÖHÖGÉS

rekedtség, katarrhus, nyálkásodás görcs- és hőckhurut ellen a

Kaiser-féle MELL-KARAMELLAT

a „3 fenyővel.”

6050 bizonyítvány orvosok és magánorvosoktól, a biztos eredményért kezeskednek. Kiválóan ízletes és jóízű Bonbons.

Csomagja 20 és 40 fill., szelence 60 fill.

Kapható: Hermann P. János, Dr. Kontesveler Károly, Steinburgi Pildner F. A. urak gyógyszerárában.

Árlejtési hirdetmény.

Nyugotifelszombatlván a gör. kel. iskola épületének kijavítási munkálataira árlejtés hirdettetik.

Kikiáltási ár 7050 K. 10% bántpénz.

Terv, költségvetés és feltételek az egyházi hivatalban megtekinthetők.

Az árlejtés folyó évi február 11-én d. u. 2 órákor tartatik meg.

Nyugotifelszombatlva, 1912. január hó 28-án.

Dragomir Busean,
pénztárnok.

Spiridon Mordon,
felkész., elnök.

Szép = olcsó!

Csak 3 korona
egy rend férfi-ruha vegyileg tisztítva és gözzel vasalva!

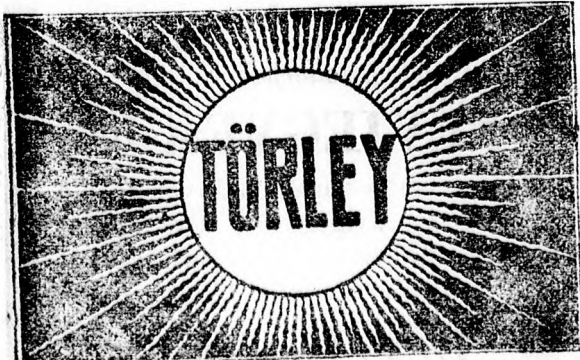
A fazonért, a pecsét ki nem jövéséért, valamit a ruha meg nem puhulásáért jótállást vállalok, ugyancsak a festésért és tisztításért is!

Gyászruhák

24 óra alatt, bármilyen munka 2 nap alatt el lesz intézve. Szíves pártfogását kérve, maradok tisztelettel ::

Vagács János

kelmefestő és vegytisztító.

A fogarasi Takarékpénztár Részvénytársaság

alapszabályaink 17. §-a értelmében

folyó 1912. évi február hó 20-án (kedden) délután 4 órákor
Fogaras, saját helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melynek

tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. A számadások felülvizsgálata, mérleg megállapítása és a nyereség felosztása.
3. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választása.
4. Az alapszabályok 41. §-a c. bekezdésének módosítása.
5. Indítványok.

Mely közgyűlésre a t. c. részvényesek oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a résztvenni szándékozók részvényeiket szelvényekkel, az alapszabályok 15. §-a értelmében, a közgyűlés előtt legalább 8 nappal térítvény ellenében a társaság pénztáránál letémenyezni kötelesek.

Fogaras, 1912. évi január hó 9-én.

Az igazgatóság.

KARACSONYI ÉS UJEVI VÁSÁR!

Bátorkodom dusan felszerelt raktáromat ajánlani: üveg-, porcellán, lámpaárukban a legjutányosabb árak mellett, valamint **karácsonyi-, ujevi- és alkalmi ajándékokat.**

NAGY VÁLASZTÉK: nászajándékoknak alkalmas diszműaruban, gyönyörű chinal ezüst tárgyakban u. m.: állványok, jardinierok, kabarettok stb.

A BERNDORFI FÉMÁRUGYÁR helybeni lerakata; alpaccaezüst és alpaccaevőeszközök, valamint gyertyatartók, és egyéb luxuscikkek nagy választékban raktáron.

Azonkívül nádszék, képek, tükrök, mosdóasztalok és zománczott edények a legolcsóbb árak mellett.

NAGY RAKTÁR: babákban és mindennemű játékárukban, valamint hintalovakban is. **Ablaküvegezés és képkeretezés!**

Üvegek, poharak és porcellánedények, valamint evőeszközök lakodalmak és bankettekhez kölcsönbe adhatók.

Becsés pártfogásukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel

SZÉKELY MANÓ,

Ferencz József-tér :: Novák-ház.

JÁTÉKOK, BABÁK ÉS HINTALOVAK!

SINGER

„66“

a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzleteiben vagy azok ügynökei útján vásároljunk.

SINGER CO. varrógép részvénytársaság.

Fogaras, Ferenc József tér 20. sz.

Egy a fehérneműtöméshez való utasítást tartalmazó füzet bárkinek ingyen kiadatik!

4 fillérért tisztít
bármilyen gallért, kezelőt

Gzink

Kolozsvárt.

Vidéki csomagolás díjtalan!

